МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Эмэгтэйчүүд & ЭРДЭС БАЯЛГИЙН САЛБАР…

Сири Камиллэ Геник
Канадын Уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд BRIDGE©

Улаанбаатар хот
2017 оны 11 дүгээр сарын 17

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Алсын хараа

Уул уурхай дахь эмэгтэйчүүдийн асуудлаарх Канадын тэргүүлэгч байгууллагын хувьд Канадын уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд ТББ нь тухайн салбарт эмэгтэйчүүдийг дэмжиж, тэднийг эрхээ эдлэх боломжийг бий болгохыг зорьдог. Бид хүйсийн байдлаас үл хамааран, бүх хүмүүст адил боломж, ижил хүсэл мөрөөдөлтэй байх тийм ирээдүйг төсөөлж байна.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Эрхэм зорилго

Канадын уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд ТББ нь үндэсний хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулдаг, ашгийн бус байгууллага юм. 2009 онд үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд уул уурхай дахь эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх асуудлыг анхаарч ирсэн. Мөн уул уурхайн салбар дахь Канад эмэгтэйчүүдийг оролцоог дэмжиж, тэдэнд боловсрол олгон, тэднийг идэвхжүүлэх замаар эрхэм зорилгоо хэрэгжүүлдэг.

Эрх мэдлийг дээшлүүлэх

Уул уурхайн салбар нь бусад салбартай харьцуулахад удирдах шатны албан тушаал дахь эмэгтэйчүүдийн тоогоороо хамгийн бага байдаг. Эмэгтэйчүүдийн эрх мэдлийг бэхжүүлэх замаар, бодит өөрчлөлт гаргахын төлөө, дэлхий нийтээрээ ашиглахуйц платформ бий болгож чадна гэж бид итгэдэг. Канадын уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд ТББ нь салбарын бүх түвшинд эмэгтэйчүүдийн төлөөллийг нэмэгдүүлэх үүрэг хүлээдэг.

Боловсрол олгох

Өрсөлдөх чадвар гэдэг бол хамгийн чухал. Канадын уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд ТББ нь эмэгтэйчүүдэд мэргэжлийн болон манлайллын ур чадвараа хөгжүүлэх боломжийг олгох орчинг бүрдүүлэн ажилладаг. Бид эмэгтэйчүүдэд манлайлагч байх чадвар, итгэл үнэмшлээ нэмэгдүүлэх боломжийг олгон, зөвлөгөө өгч, дадлага хийх боломжоор ханган дэмжлэг үзүүлдэг.

Чанаржуулах

Канадын уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд ТББ нь боломжит бүх хэлбэрээр буюу мэдлэг олгох, үйл ажиллагаа зохион байгуулах, компанит ажил явуулах, “Trailblazer” шагнал олгох, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, ТББ-ын сүлжээг орон даяар бий болгох зэргээр дамжуулан уул уурхайн салбар дахь эмэгтэйчүүдийг дэмжих үндэсний платформыг бий болгох үүрэг хүлээдэг. Бидний арга барил бол эмэгтэйчүүдэд дуу хоолойгоо илэрхийлэх боломжийг олгох хэлэлцүүлэг, мэтгэлцээнийг зохион байгуулж, эдгээр үйл ажиллагаагаар дамжуулан өөрсдийн эрх мэдлийн хүрээгээ тодорхойлох юм.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ХАМТДАА БАЙХ НЬ АМЖИЛТЫН ҮНДЭС

- ***Байгалийн нөөцийн салбар нь баялгийг бий болгож, ядуурлыг бууруулдаг***:

"Нөөц нь хөдөлмөр эрхлэлт, орлого, мөн түүнчлэн эдийн засгийн асуудлыг бүхэлд хамруулан үзэх чухал ач холбогдол бүхий хөдөлгөгч хүч гэдгийг баримтаас тодорхой харж болохоор байна.*"("Financial Post" сонин, 2017 оны 10 сарын 24)*.

- ***Канадын ажиллах хүч***

"Нарийн төвөгтэй, динамик бизнесийн орчинд амжилттай байх үндэс нь Канадын уул уурхайн салбарын байгууллагууд мэдлэг, чадвар бүхий эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх явдал юм." (Канадын уул уурхай дахь эмэгтэйчүүд ТББ-ын Үндэсний хөтөлбөр - 2016 оны 11 сар)

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

БИД ЮУ МЭДЭХ ВЭ …

- ***Олон талт байдал + Татан оролцуулах = Илүү сайн шийдвэр гаргалт*** (“Forbes” сэтгүүл – 2017 оны 11 сар). Оролцоог хангасан баг нь бизнесийн шийдвэрийг 87% ба түүнээс дээш хувиар илүү үр дүнтэй гаргадаг.

“Байгалийн нөөцийн салбарын өрсөлдөх чадварыг харгалзан үзвэл …. Хэрэв та бүхий л шатны шийдвэр гаргахад эмэгтэйчүүдийн оролцоог хангаагүй, өөр өөр төлөөллийг оролцуулаагүй бол компаниа эрсдэлтэй байдалд оруулж байна гэсэн үг юм.”

- ***“Канадын ДНБ-ийг нэмэгдүүлэх нэг арга: жендэрийн тэгш байдал****: (“Globe & Mail” сонин, 2017 оны 11 сарын 1): “Эмэгтэйчүүдийн эрх тэгш байдлыг дээшлүүлснээр дэлхийн эдийн засгийн өсөлтийг 12 их наядаар нэмэгдүүлэх боломжтой.”*

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

БИЗНЕСИЙН ҮР ДҮНТЭЙ УЯЛДУУЛАХ НЬ

- Бизнест үр дүн чухал. Эдгээр үр дүнг илүү их эмэгтэйчүүдийг оролцуулах замаар сайжруулах боломжтой.
- Удирдах түвшний, мэргэжлийн, худалдааны чиглэлийн албан тушаалд эмэгтэйчүүдийг хамруулснаар бизнесийн чухал үр дүнг ихээхэн хэмжээгээр сайжруулах боломжтой.
- АВЪЯАС ЧАДВАРЫГ ХӨХИҮЛЭН ДЭМЖИХ: үр чадвартай ажиллах хүчнийг татах нь бизнесийн нэн чухал асуудал юм.
- Ерөнхийдөө, уул уурхайн салбарын бүх түвшинд мэдлэг чадвартай ажиллах хүчин шаардлагтай бөгөөд энэ нь хөдөлмөрийн зах зээл дэх урт хугацааны өөрчлөлтийг шаарддаг.
- Энэ нь:
  - Гадны хүчин зүйл: уул уурхайтай холбоотой сургалтын хөтөлбөрүүд, ажил мэргэжлүүдэд эмэгтэйчүүдийг илүү дэмжих
  - Дотооддоо анхаарах асуудал: Эмэгтэйчүүдийг тухайн салбарт нь үргэлжлүүлэн ажиллуулах, ажлын байрны соёлд өөрчлөлт хийх шаардлагатай.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

БИЗНЕСИЙН ҮР ДҮНТЭЙ УЯЛДУУЛАХ НЬ

- Олон судалгаанаас харахад, ТУЗ-ын түвшиндээ хүйсийн тэнцвэрт байдлыг хангасан компаниуд нь ТУЗ-дөө дан эрэгтэйчүүдтэй компанитай харьцуулахад санхүүгийн гүйцэтгэлийн хувьд хавьгүй илүү байдаг байна. Учир нь ТУЗ-ийн гишүүд засаглалын сайн арга туршлагыг хэрэгжүүлэх өөр өөр арга барилтай байдаг.

- ТУЗ-өөс доогуур түвшинд мөн ижил үр дүн харагдаж байна: Шийдвэр гаргах түвшиндээ эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувийг өндөр байлгадаг компаниуд санхүүгийн хувьд мөн давсан үзүүлэлттэй байдаг.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

КАНАДЫН УУЛ УУРХАЙ ДАХЬ ЭМЭГТЭЙЧҮҮД ТББ-ЫН ҮНДЭСНИЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

- Үндэсний үйл ажиллагааны төлөвлөгөө нь өөрчлөгдөн буй бизнесийн орчинд хариуцлага болон манлайллыг бий болгох юм.
- Жендэрийг асуудлыг тусгасан туршлагыг амжилттай хэрэгжүүлэхийн тулд уялдаа холбоо бүхий арга хандлагыг тогтоож өгөх.
- Нөлөөлөлд тулгуурласан, өөрчлөлтөд анхаарсан байна.

- Энэ нь Канадын уул уурхайн салбарын ажил олгогчдын хувьд эмэгтэйчүүдийг илүү хамруулах талаар тодорхой алхам хийх, бизнесийн үр ашиг хүртэх сорилт болдог:
  - ***Ур чадварын болон манлайллыг*** илүү сайжруулах
  - ***Аюулгүй ажиллагаа, эрүүл мэндийн*** гүйцэтгэлийн түвшинг сайжруулах
  - Уул уурхайн салбарт ***олон нийтийн болон оролцогч талуудын итгэх итгэлийг*** нэмэгдүүлэх

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ЗАСАЖ ЗАЛРУУЛНА ГЭДЭГ ТИЙМ Ч ХЯЛБАР БИШ ….

- Энэхүү жендэрийн эрх тэгш байдалд хүрэхийн тулд аливаад бодитоор хандах, мөн уул уурхайн салбарт эмэгтэйчүүдийг илүү татан оролцуулж, тэднийг уул уурхайн салбарт үргэлжлүүлэн ажиллуулахын тулд шилдэг туршлагаас судлах нь чухал.
- “Хялбар аргаар засах” гэхээс илүүтэйгээр байгууллагууд тогтолцооны өөрчлөлтийг хийх шаардлагатай – бид ажлын байрандаа хэрхэн хамтран ажилладагтай нэгэн адил.
- Хамтын хүчин чармайлт чухал: ажил олгогчид, засгийн газрын агентлагууд, боловсролын байгууллагууд, холбоод, бусад оролцогч талуудыг хамруулах.
- Ажил олгогчид нь эмэгтэйчүүд, тэдний хувь нэмрээс урган гарах үр ашгийг бүрэн дэмжсэн соёл бүхий ажлын байрыг бий болгох үүрэг хүлээдэг.
- Засгийн газрын агентлагууд, боловсролын байгууллагууд, салбарын холбоод, эмэгтэйчүүдийн бүлгүүд, судлаачид, мөн уул уурхайн салбарт боломжийг эрэлхийлэгч эмэгтэйчүүдийг дэмжих сонирхолтой бусад байгууллагууд.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ТАВАН СТРАТЕГИ

Үндэсний үйл ажиллагааны төлөвлөгөө нь жендэрийн асуудлыг тусгасан 5-н хэсгээс бүрдэнэ.

Эдгээр нь дангаараа хэрэгжихгүй бөгөөд харилцан уялдаатай асуудал юм: эдгээр стратегиудыг цогцоор нь хэрэгжүүлэх нь илүү үр нөлөөтэй.

1. **Жендэрийн асуудлыг анхааран үзсэн тэмдэг, тэмдэглэгээг ажлын байранд нэвтрүүлэх**
2. **Ажлын байрны таатай орчин**
3. **Хувийн зохион байгуулалтын чадвар**
4. **Мэргэжлээрээ дэвших боломжоор хангагдах**
5. **Салбар нь авъяас, ур чадварыг дэмжих**

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ТАВАН СТРАТЕГИ

- Сургалт хийх, зөвлөгөө өгөх, ивээн тэтгэх замаар худалдаа, нарийн мэргэжлийн чиглэл, удирдах чадваруудаа сайжруулах сонирхолтой эмэгтэйчүүдэд дэмжлэг үзүүлэх.

- Эрэгтэйчүүдэд сургалт хийх, зөвлөгөө өгч, дэмжлэг үзүүлэх нь мөн адил чухал юм. Ингэснээр ажиллах хүчний асуудалд эмэгтэйчүүдийг хамруулан үзэх гэж юу болох, жендэрийн тэгш байдлын стратеги амжилттай байхын үндэс зэргийг ойлгох юм.

- Тогтвортой, урт хугацааны хөгжил дэвшилд хүрэхийн тулд эрдэс баялгийн салбарт тодорхой арга хэмжээ авахаас илүү өргөн хүрээнд авч үзэх асуудал юм. Холбогдох бүх оролцогч талуудын идэвхтэй оролцоог хангана гэсэн үг.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ӨӨРЧЛӨЛТӨД ХҮРЭХ АЛХМУУД

- Бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх арга замд томоохон өөрчлөлтүүдийг хийх.
- Өөрчлөлтийг хүлээж авахад хүндрэлтэй, дасахад цаг хугацаа шаарддаг: өөрчлөлтөд бэлэн байх нь чухал.
- Энэхүү өөрчлөлтийг амжилттайгаар хэрэгжүүлэхэд цаг хугацаа, хүчин чармайлт хэрэгтэй бөгөөд өөрчлөлтийг хэрхэн хийхийг ойлгох нь чухал юм:

Үе шат 1: Стратеги боловсруулах

Үе шат 2: Стратегийг хэрэгжүүлэх

Үе шат 3: Стратегийг боловсронгуй болгох, сайжруулах

Global Affairs Canada Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

АРГА ХЭРЭГСЛҮҮД

- Өөрчлөлтийг үр дүнтэйгээр удирдах: алсын хараа ойлгомжтой байх, бэлтгэлээ сайн хангах, ***<u>дээрээс доошоо, доороос дээшээ:</u>***
  - Байгууллагын бүтэц зохистой байх
  - Хамрах хүрээ тодорхой байх
  - Зорилт болон тоон мэдээлэлд суурилсан
  - Манлайллыг бий болгох
  - Байгаллагын бүх түвшний албан хаагчид оролцсон байх
  - Байгууллагын бүх нэгжүүд оролцсон байх
- Олон талт арга болон “өөрчлөлтийн хийх баг хамт олныг оролцуулсан ***<u>үйл ажиллагааны төлөвлөгөө тодорхой байх</u>***
  - Харилцааны хүчирхэг төлөвлөгөө
  - Бүх түвшний манлайлал
  - Сургалт, зөвлөгөө, дэмжлэг
  - Нөхцөл байдлыг хүлээж авах менежмент

Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө нь жишиг болгон ашиглаж болохуйц хэд хэдэн арга хэрэгсүүдийг агуулна. Үүнд: “Зорилтоо тодорхойлох”, ”Зорилтоо хянах”, “Gender champions in action” , “Харилцааны болон оролцооны төлөвлөгөө” гэх мэт

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ОДООГИЙН БАЙДЛААР … КАНАД УЛСАД

- Хамгийн анхны жендэрийн тэгш байдлыг хангасан холбооны засгийн газартай;
- Канад улс нь хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй компаниуд нь жендэрийн тэгш байдлыг хангах чиглэлээр өөрсдийн удирдах түвшний болон ТУЗ-ийн түвшинд хэрэгжүүлэлтийг хуулиар зохицуулдаг хэд хэдэн эрхзүйн тогтолцоотой;
- Их сургуулиуд, коллежууд, холбоод, ашгийн бус байгууллагууд нь охид болон залуу эмэгтэйчүүдийг боловсролын хөтөлбөрүүдэд хамтруулах, мэргэжлийн чиглэлээрээ ахиц дэвшил гаргахад нь дэмжлэг үзүүлсэн;
- Канадын 15 гаруй уул уурхайн компани өөрчлөлтийг хийх, түншлэлийг хөгжүүлэх, тухайлбал санхүүгийн болон мөнгөн бус дэмжлэг, зөвлөгөө өгөх хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх үүрэг хүлээдэг.
- Үүнээс гадна хэд хэдэн хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж, шагналуудыг олгодог.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

КАНАД УЛСЫН ЗАРИМ ТҮНШЛЭЛ

- ***Canadian Centre for Women in Science, Engineering, Trades and Technology*** (WINSETT) http://www.winsett.ca/
- ***ENG.CITE*** – Goldcorp Professorship in Women in Engineering at UBC – http://engcite.engineering.ubc.ca/
- ***GOENGGIRL***: for girls aged 7 – 9 to visit a university to learn about the owrld of engineering. http://www.onwie.ca/programs/gp-eng-girl
- ***MINING MATTERS*** – an initiative of PDAC for students in grades K-12. http://www.pdac.ca/mining-matters/
- ***Natural Sciences and Engineering Research Council*** (NSERC) ***Chairs for Women in Science and Engineering*** – http://scien-women-ontario.ca/en/
- ***SKILLS CANADA***: a Canadian nfp that actively promotes careers in skilled trades and technologies to Canadian Youth. http://skillscompetencescanada.com/en/provinces-territories/

Global Affairs Canada Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ОЛОН УЛСЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

- *"A Woman's Place is at the Table"*: ***EITI***
- *"Achieve Gender Equality and empower all women and girls" [**ICMM & SDG5**]*
- *"Women often bear the brunt of the negative impacts while receiving few, if any, of the benefits (such as compensation for land or employment). These risks can be mitigated if **women are more systematically included in consultation and decision-making processes**." (Oxfam – march 2017)*
- Уул уурхайгаас хүртэх үр ашгийн эрэгтэйчүүд илүү хүртэж, эмэгтэйчүүд сөрөг нөлөөлөлд илүү өртдөг.
- Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах нь ажиллах хүч болон олон нийтэд хамаатай гэдэг утгаараа хүн бүрийн үүрэг юм. Тухайлбал эмэгтэйчүүдийн хөрөнгө эзэмших эрх, газар эзэмшихэд эмэгтэйчүүдийн оролцоог хангах, зөвлөлдөх уулзалтууд болон нүүлгэн шилжүүлэлтийн асуудалд оролцуулах, эдийн засгийн боломжуудыг олгох асуудлаар засгийн газар болон хувийн хэвшлийн байгууллагууд үүрэг хүлээдэг.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

… зарим ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

- ***Зөвлөгөө өгөх & дэмжлэг үзүүлэх****: манлайлал болон гүйцэтгэлийн чиглэлээр хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр байгууллагын удирдлагууд анхаарал хандуулдаг байх.*

- ***Цалингийн зөрүү****:*

- ***Хүүхдийг асран хамгаалах****:*

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ЗАРИМ ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

***Боловсрол**: бүх түвшинд боловсролын асуудлыг анхааран үзэх*

- Тогтвортой хөгжлийн зорилт – 4: Чанартай боловсролд хүүхэд бүрийг тэгш хамруулах, бүх нийтийг насан туршийн боловсрол эзэмшихийг дэмжих:

- Уул уурхайн салбар нь чанартай боловсрол олгоход хувь нэмрээ оруулдаг. Тухайлбал мэргэжлийн боловсролын сургалтын хөтөлбөрөөр дамжуулан өнөөгийн болон ирээдүйн ажиллах хүчнийг бэлтгэдэг.
- Түншлэл: бүх хүмүүс үйл явцад адил тэгш оролцоно: үүнд засгийн газар, салбарын байгууллагууд, олон нийтийн байгууллагууд, иргэний нийгэм

Global Affairs Canada Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ТОГТВОРТОЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

- “Жендэр ба Байгаль орчин, нийгмийн засаглал***” – “Илүү олон эмэгтэйчүүд илүү их мөнгө ...***” (Форбес 2017.08.09). Өнөөдөр тогтвортой хөрөнгө оруулалт нь шинэ жишиг болж байна.
- Хариуцлагатай уул уурхайн зарчмуудыг эндээс харах (“PRI”): https://www.unpri.org/about;
- Торонтогийн хөрөнгийн бирж нь Байгаль орчин, нийгэм-эдийн засаг, засаглалийн тайлан гаргахыг шаарддаг.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ЗӨВЛӨМЖ

- ***Түншлэл***: Салбарын байгууллагууд, засгийн газар, олон нийт ба иргэний нийгэм
- ***Хэлцэл***: Хичнээн хэцүү байсан ч бүгд нээлттэй оролцох
- ***Нөлөөлөх хүчин зүйлсүүд:*** Зөвхөн олборлох салбарын тухай биш: ой мод, хөдөө аж ахуй, инноваци, технологи, судалгаа, боловсрол, сургалт, ус, дэд бүтэц, сэргээгдэх эрчим хүч, харилцаа холбоо, байгаль орчин, соёл гэх мэт ...
- ***Тоон мэдээллийн ач холбогдол:*** Ерөнхийдөө эрсдлийг тооцох боломжуудыг тодорхойлоход ач холбогдолтой.
- ***Боловсрол:*** Ирээдүйн ажиллах хүч болох эмэгтэй эрэгтэй залуусыг уул уурхай ба бусад холбогдох салбаруудад шилдэг нь болгож бэлдэх хэрэгтэй.
- ***Үйл ажиллагаа:*** “Хэлсэндээ хүрэх”. Сайн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулах.

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН САЛБАР ДАХЬ ЭМЭГТЭЙЧҮҮД: ЭНЭ НЬ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГЭМД ХАМГИЙН ШИЛДЭГ БИЗНЕСИЙГ БИЙ БОЛГОНО.

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ БОЛОВСРУУЛААД

ЯГШТАЛ БИЕЛҮҮЛЦГЭЭЕ!

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Баярлалаа

Сири С. Геник
BRIDGE©

T: +1 416 259 5613
C: +1 647 521 8680
www.bridgeconsult.ca
siri.c.genik@bridgeconsult.ca

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation